

Zboczona kolekcja
seksuologa → 40

Piotrkowska
powstaje → 62

Maklerki
wśród rekinów → 32

PRZE KROJ

nr 45 (3512), 5 listopada 2012, cena: 3,99 zł (w tym 8% VAT)
www.przekroj.pl

ROCK'S

NOT

DEAD

INDEKS
371424

ISSN 0033-2488
9 770033 248205

45 >

JEDEN TELEFON I DOSTAŁEM ODSZKODOWANIE ■

UBEZPIECZENIE KOMUNIKACYJNE

Z ODSZKODOWANIEM NA TELEFON I SZEROKĄ SIECIĄ WARSZTATÓW NAPRAWCZYCH

Tylko teraz z okazji zmiany logo rozdajemy prezenty!
Znajdź najbliższego agenta poprzez www.warta.pl
Ubezpiecz samochód i odbierz prezent Dużo Warty.

warta.

warta zaufania

W tym tygodniu nie piszemy...

... o tym, że Wojciech Cejrowski nawoływał do obłożenia ekskomuniką ks. Adama Bonieckiego. Dlaczego? Bo książdż pozował do zdjęć z Nergalem. A co gorsza, uściśnął mu dłoń. WC klaszcze, gdy się biją, a nie ściskają.

... o podwyżce cen biletów komunikacji miejskiej w stolicy, która nie będzie obowiązywać miejskich urzędników oraz ich rodzin. Tak wygląda prorodzina polityka naszego państwa.

... o tym, że prawdziwa kampania wyborcza kandydatów na prezesa PZPN rozgrywała się w pokojach hotelu Sheraton, w którym zatrzymali się delegaci na zjazd związku. Procenty w kieliszkach, a potem procenty głosów - rachunek jest prosty.

... o języku, którym posługują się nasi politycy. Posłanka Krystyna Pawłowicz z PiS w trakcie „debaty aborcyjnej” w Sejmie zakrzyknęła do posła lewicy: „Spier...j”. Brakuje nam na to kropek.

... o tym, że matka samotnie wychowująca w Opolu dwojkę dzieci została zaarrestowana na ich oczach w środku nocy, jakby była żołnierzem mafii. Kobieta była winna 2300 zł urzędowi skarbowemu. A ten długi egzekwuje skuteczniej od mafii.

ZUZANNA ZIOMECKA

Dokładnie rok temu stałam w tłumie bezrobotnych Polaków, gdy po dziewięciu latach wyrzucono mnie z roboty. Ta zaraza nie oszczędza żadnej grupy społecznej – może dopaść zarówno młodego maklera, jak i starego fryzjera. Prędzej czy później pewnie dotknie i Ciebie. Jednak w odróżnieniu od dżumy współczesna plaga bezrobocia nie jest śmiertelna. Pomaga nastawienie sportowe, a – jak odkryliśmy, pisząc Temat Tygodnia – młody polski bezrobotnik jest świetnym zawodnikiem. Sama wybrałam opcję „na sprintera” – wychodziłam codziennie z domu i przez osiem godzin płądziłam projekty. Nic z nich nie wypaliło, ale gdy nagle podjechał mój pociąg, wskoczyłam w otwarte drzwi z biegu, bo cały czas prułam przy torach. Aż 2 mln 60 tys. z nas wybiera opcję maratońską i wybiega poza granice kraju w poszukiwaniu pracy. Popularny jest też triathlon, zwany fachowo fleksicurity, czyli mnogość małych zleceń, z których tworzy się stabilizacja. Podczas gdy południowcy dopiero zbierają się z kanapy, my już dawno zrozumieliśmy, że sport to zdrowie.

MARCIN PROKOP

Po raz pierwszy poczułem, że się starzeję, kiedy w MTV zobaczyłem teledysk Nirvany, opatrzony etykietką „vintage”. Soundtrack mojej młodości niepostrzeżenie trafił do zakurzonego lamusa prehistorii.

To, co zaledwie przed chwilą było żywym wyrazem tęsknoty, bólu, niepokoju i buntu mojego pokolenia, nagle zostało zredukowane do roli spatynowanego klasyka. Bezcębnego, niegroźnego kombatanta, którego wszyscy szanują, ale zwykle mówią o nim w czasie przeszłym. Bo w czasach powszechnego samozadowolenia i sezonowych błyskotek przestał być komukolwiek potrzebny.

O nostalgii za tym, co kiedyś istotne, a dziś unieważnione, rozmawialiśmy z Fiszem, który gorzko stwierdza, że rock dawno stał się obciachem ze skansenu. Ale jednocześnie przyznaje, że wciąż nikt nie wymyślił lepszej formuły na opowiedzenie światu o tym, co nam w duszy gra, niż trzy akordy i darcie mordy. Nowa płyta zespołu Kim Nowak, przyrządzona według tej receptury, jest wyśmienita. A więc może jeszcze nie wszystko stracone?

RACZKOWSKI

AKTUALNOŚCI

- 6 → **TEMAT TYGODNIA** Robotni bezrobotni Młodzi Polacy są bardziej zaradni od rówieśników z południa Europy – pisze Joanna Ćwiek
- 15 → **ROZLICZENIE TYGODNIA** Europa na lepszej drodze
- 18 → **POLITYKA** Biorą ślub, by mieć długi Pospieszne małżeństwa skończą się szybkimi rozwodami – przekonują Janina Blikowska i Aneta Gawrońska
- 20 → **POWIĘKSZENIE** Easy Rider – nie do pogrzebania Stach Szablowski
- 22 → **ZDROWIE** Wszystkożercy umierają młodo Ewa Nieckuła

GRUBE SPRAWY

- 26 → **PYTA** Trójkącik do łapki i na barykady Bartek „Fisz” Waglewski w rozmowie z Karoliną Sulej
- 32 → **PRACA** Kobiety na parkiecie Inwestycje w damskich rękach są pewniejsze przekonuje Ewa Szadkowska
- 36 → **TECHNOLOGIA** I tobą zajmie się robot O nowej generacji opiekunów na prąd pisze Jarosław Marczuk

ZAWODÓWKA

- 40 → **BYĆ JAK...** ANDRZEJ DEPKO Zboczenie kolekcjonerskie Helena Szyjer
- 46 → **COACHING** Jak rzucić pracę i zmieniać świat Jon Morrow
- 50 → **PLAN B** Ale Meksyk O sposobie na życie w Puerto Escondido pisze Marianna Saska
- 52 → **RETRO/FUTURO** Mieć rękę do psów i serce do ludzi Agata Napiórkowska i Marta Mach
- 54 → **INNOWATOR** Siedzę w fashion świątku Prawdziwy biznes z 19-metrowej kawalerki opisuje Monika Brzywczy
- 56 → **TECHNOLOGIE** Gorączka wirtualnego złota O sukcesach polskich deweloperów aplikacji pisze Marcin Staniszewski
- 59 → **WARSZTAT MISTRZA** Palacz el Habano Michał Małtan
- 60 → **TŁUM SZALEJE** Poseł nie czyta, ale Polak potrafi Jak społecznościowa zrzutka sfinansowała książkę dla polityków opowiadają Beata Chomętowska i Karolina Przewrocka

KULTURA & LIFESTYLE

- 62 → **ZJAWISKO** Nowa ziemia obiecana Mike Urbaniak
- 66 → **WSZYSTKO, CO KOCHAM** Fanty i fetysze Dawida Ogrodnika Monika Brzywczy
- 70 → **KINO** Życie na grobie Nowy film Pasikowskiego „Poktosie” recenzuje Paweł T. Felis
- 72 → **MUZYKA** Drapieżność, brud i wokalny spokój Dominika Węclawek
- 74 → **LITERATURA** Cios w branżę O nowej powieści Sławomira Shuty’ego pisze Jacek Tomczuk
- 76 → **DESIGN** W poszukiwaniu straconych zegarów Co nam będzie odmierzać czas – wyjaśnia Wanda Modzelewska
- 78 → **KUCHNIA** Jedzenie, które nie uzależnia O surowiznie serwowanej w rawfoodowych restauracjach pisze Aga Kozak
- 80 → **WINO** Wyścig zbrojeń W dyskontach buszuje Wojciech Bońkowski

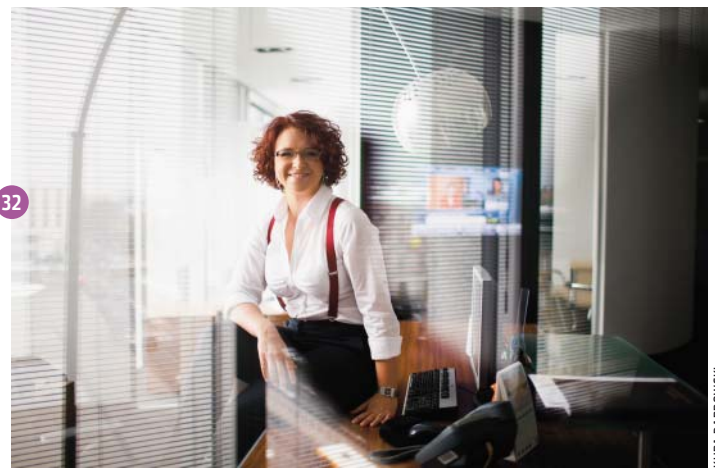
FELIETONY

- 14 → **MARIUSZ ZIOMECKI** Światło w tunelu czy błyszczące oczy szczurów?
- 45 → **TYMON TYMAŃSKI** Miętki bądź lub giń
- 68 → **MACIEJ NOWAK** EuroZombie Express

20

CORBIS

32

KUBA DĄBROWSKI

68

BARTŁOMIEJ SOWA

PRZEKROJ

ADRES REDAKCJI

ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa,
22 463 03 00,
www.przekroj.pl, e-mail:
doredakcji@przekroj.pl

Redaktorzy naczelni:

Zuzanna Ziomecka
Marcin Prokop

**Zastępca redaktora naczelnego,
redaktor działu Kultura & Lifestyle:**
Monika Brzywczy

Redaktor działu Zawodówka:

Grażyna Raszowska

Redaktor działu Grube Sprawy:

Anna Gwozdowska

Redaktor:

Grzegorz Sobaszek

Sekretarz redakcji:

Katarzyna Czarnecka

Stale współpracują:

Wojciech Bońkowski, Joanna
Ćwiek, Kuba Dąbrowski, Mateusz
Farenholz, Paweł T. Felis, Dorota
Chrobak, Aga Kozak, Angelika
Kucińska, Marta Mach, Monika
Maciejewska, Michał Małtan,
Wojciech Mikoluszek, Agata
Napiórska, Katarzyna Nowakowska,
Marek Raczkowski, Marianna Saska,
Karolina Sulej, Stach Szablowski,
Jacek Tomczuk, Mike Urbański

Projekt graficzny: Magdalena Piwowar

Pracownia graficzna:

Andrzej Figatowski

Fotoredakcja: foto@przekroj.pl

Karolina Sekuła, Katarzyna Serek
Obróbka zdjęć: Bogumiła
Kreczmańska, Bartosz Wójcik,

Tomasz Kieras, Krzysztof Rzeszotek

Korekta: Ling Brett

Strona internetowa: KRCMedia.pl

Wydawca: Presspublica sp. z o.o.

ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa

Promocja i marketing:

Agnieszka Gajzler

- Dyrektor Marketingu i Rozwoju,

Paulina Berska

(p.berska@rp.pl)

Biuro reklamy:

Presspublica sp. z o.o.

ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa;

faks: 22 621 46 58, 22 625 61 57

Dyrektor działu agencyjnego:

Filip Weichert - 22 463 01 88

(reklamainfo@presspublica.pl)

PRENUMERATA TYGODNIKA „PRZEKROJ”

Prenumerata redakcyjna

Cena prenumeraty 2012 r.:
roczna: 166,40 zł, półroczna: 83,20 zł,
kwartalna: 41,60 zł

Zamówienie na prenumeratę należy
składać: e-mailem: prenumerata@przekroj.pl
lub faksem: 22 621 22 61.

Dodatkowe informacje
pod nr. tel. 800 120 195

Prenumerata kolporterska

oddziały Ruch SA, www.prenumerata.ruch.com.pl, urzędy pocztowe

Prenumerata e-wydania www.egazety.pl

Prenumerata zagraniczna Ruch SA
www.ruch.pol.pl; 22 693 67 75, 22
693 67 82, 22 693 67 18

Dostęp na stronie WWW i wersję na IPADA

Prenumerata redakcyjna

Cena abonamentu na iPad
i w Internecie:
tygodniowy - 3,69 zł,
kwartalny - 30,75 zł;
roczny (z rabatem 30 proc.) - 99 zł.
Do wykupienia na www.przekroj.pl
oraz w App Store.

Informacje: wsparcie@przekroj.pl

Ilustracja na okładce:
Iza Kaczmarek-Szurek

RACZKOWSKI

REKLAMA

NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT
NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT NO LIMIT

Na KARTĘ

PO DOŁĄDOWANIU ZA DARMO DO WSZYSTKICH SIECI

Teraz w Plusie na Kartę rozmawiasz i SMS-ujesz bez limitu do wszystkich sieci, a z Twojego konta nic nie ubywa. Po prostu kup starter, aktywuj promocję i doładuj konto już za 20 zł. Im większe doładowanie, tym dłużej masz NO LIMIT.

Szczegóły w regulaminie promocji na www.plus.pl

Okres wykonywania nielimitowanych połączeń uzależniony od kwoty doładowania.
Promocja dotyczy połączeń do wszystkich krajowych sieci komórkowych.

www.plus.pl

JOANNA ĆWIEK

Robotni bezrobotni

Młodzi Polacy lepiej radzą sobie z brakiem pracy niż ich europejscy rówieśnicy. Ci, którzy nie mogą liczyć na etat, pracują dorywczo albo wyjeżdżają za granicę. **Są bardziej zaradni**, samodzielni i elastyczni.

MICHAELA, 29, NON-PHOTOGRAPHER FROM CZECH REPUBLIC; ANGEL, 29, NON-INDUSTRIAL ENGINEER FROM SPAIN

KATERINA, 30, NON-MANAGER FROM GREECE; ENO, 32, NON-ACTOR FROM THE US

UNEMPLOYEE OF THE YEAR

CALL FOR ENTRIES AT UNHATEFOUNDATION.ORG

UNITED COLORS OF BENETTON.

4 OF THE NEARLY 100 MILLION PEOPLE UNDER 30 YEARS OF AGE IN SEARCH OF A JOB.

Tell us about your non-work experience. Enter the Unemployed of the Year contest with your project or vote for the one that inspires you: 100 of them will be supported.

#UNHATE

MATERIAŁ PRASOWE BENETTONA

Problem młodych bez pracy, a jest ich na świecie już 100 mln (dane ILO – Międzynarodowej Organizacji Pracy), dostrzegł nawet świat reklamy. W ubiegłym tygodniu Benetton, słynący z kontrowersyjnych kampanii reklamowych włoski gigant odzieżowy, rozstrzygnął konkurs „The Unemployed of the Year”. Wyłoniono sto osób poniżej 29. roku życia, które otrzymają 5 tys. euro na realizację projektów zawodowych. Kim są zwycięzcy? To bezrobotni prawnicy, reżyserzy dźwięku, aktorzy i niezrealizowani artyści. Na stronie internetowej konkursu, gdzie umieszczono ich zdjęcia, widać roześmianych, stylizowanych i kolorowo ubranych ludzi. Czy mają powody do radości? Zapewne większe niż polscy bezrobotni. W krajach Europy Zachodniej mogą liczyć na stosunkowo wysokie zasiłki, np. w Portugalii minimum 440 euro miesięcznie, często mieszkają z rodzicami, protestują na ulicach i czekają na pracę.

W przeciwieństwie do swoich zachodnich kolegów młodzi Polacy nie siedzą z założonymi rękami w oczekiwaniu na etat, ale pracują, gdzie się da – na czarno, na tzw. umowach śmieciowych, poniżej kwalifikacji czy za minimalne pieniądze albo wyjeżdżają za granicę. Według Głównego Urzędu Statystycznego tylko w ubiegłym roku zrobiło tak 60 tys. osób.

Bez pracy, ale tylko formalnie

– Jestem kobietą pracującą, żadnej pracy się nie boję. Chociaż przez lata formalnie byłam zarejestrowana w pośredniaku, nie oznaczało to, że miałam przerwę w zawodowym życiorysie – mówi Aleksandra Laudańska, architektka i blogerka. – W tym czasie pomagałam organizować firmę mężowi, pracowałam na recepcji. Mieliśmy knajpę, więc zdarzało się, że gotowałam. Naprawdę miałam co robić – wspomina.

Aleksandra nie jest odosobnionym przypadkiem. – Pomagam mamie w prowadzeniu firmy szkoleniowej – opowiada Wojciech Kręcki, bezrobotny absolwent logistyki z Rawicza.

– Pracuję na czarno. Udzielam korepetycji – mówi z kolei samotna matka z Krakowa ukrywająca tożsamość w obawie przed skarbowką i pośredniakiem, który wykreśliłby ją z rejestru, gdyby się o tym dowiedział. – A ja muszę mieć opiekę zdrowotną, bo mam małe dziecko – tłumaczy.

W Polsce bez pracy pozostają prawie 2 mln ludzi. Najliczniejsza grupa, aż 25 proc., to osoby młode, głównie do 24. roku życia. Sytuacja poprawia się po trzydziestce – według GUS wśród osób do 34. roku pracy nie ma co 10. Polak. Przed czterdziestką sytuacja jest najlepsza, ale i tak ponad 7 proc. 40-latków nie może znaleźć zajęcia. – Statystyki te są jednak mocno zawyżone, bo w Polsce bycie osobą formalnie bezrobotną nie oznacza braku pracy – mówi Monika Jasińska, ekspertka z agencji zatrudnienia Manpower. – U nas ludzie określają siebie mianem bezrobotnych, kiedy nie mają stałej pracy i etatu. Wszystkie inne formy zatrudnienia nazywa się pogardliwie śmieciowymi – opowiada. Jasińska tłumaczy, że tak naprawdę ludzie w Polsce zaczynają pracować już w liceum, a praca na studiach staje się normą. Z badań przeprowadzonych przez agencję zatrudnienia OTTO wynika, że podczas studiów pracowało aż 95 proc. – Po studiach, jeśli nie mogą dostać etatu, kontynuują dotychczasowe zajęcia – tłumaczy Jasińska.

Młodzi Polacy, zmuszeni przez sytuację ekonomiczną, już od dawna realizują, choć pewnie nieświadomie, zalecaną przez Unię Europejską strategię „flexicurity”, czyli polityki elastycznego bezpieczeństwa pracy. Co to oznacza w praktyce? Jak zauważa Maciej Pańków w raporcie „Młodzi na rynku pracy” z 2012 r., sporządzonym dla Instytutu Spraw Publicznych, w Europie skończyły się czasy stałego zatrudnienia na lata. To koniec epoki bezpieczeństwa miejsc pracy, czyli „job security”. Europejczycy zaczynają zdawać sobie z tego sprawę. Według Eurobarometru aż trzy czwarte badanych popiera uelastycznienie umów, ponie-

Młodzi Europejczycy bez pracy nie zawsze klepią biedę. Część z nich pozostaje na utrzymaniu rodziców lub otrzymuje wysokie zasiłki (jak np. w Portugalii). Mogą się więc bez problemu ubierać w ciuchy Benettona. Nawet jeśli nie trafił do finału konkursu giganta mody.

waż uważa, że nie jest już możliwe zatrudnienie w jednym miejscu przez całe życie.

Zaradność w genach

Wielu młodym Europejczykom brakuje motywacji w szukaniu pracy. Ci z południa kontynentu otrzymują wysokie zasiłki dla bezrobotnych. Funkcjonuje tam również sztywne prawo pracy (np. odpłaty dla pracowników z długim stażem wynoszą w Portugalii równowartość wynagrodzenia za 360 dni pracy). Do tego dochodzi wychowanie w spokojnym i dostatnim otoczeniu. – Dostaję 440 euro zasiłku. Wizyty w urzędzie pracy są frustrujące. Stoją tam gigantyczne kolejki narzekających bezrobotnych – opowiada na łamach portugalskiego dziennika „Público” bezrobotny Paulo Carvalho, 26-latek po studiach projektowania graficznego. Paulo jest zniechęcony tym, że w pośredniakach są tylko oferty pracy w USA za 1500 euro. – A co można zrobić z 1500 euro w Stanach? Wiem, że mam potencjał, jestem wykształcony, więc jeśli już muszę myć kible, wolę to robić w Portugalii – dodaje Carvalho.

Podobne nastawienie ma mieszkający z matką João Matos, Portugalczyk,

Stopa bezrobocia w grupie wiekowej 15-24

Wielka Brytania: 21,5 proc. (9,2 proc. w 2011 r.)

Liczba młodych bezrobotnych, którzy pobierają zasiłki przez rok lub dłużej, wzrosła z 6 tys. osób w 2008 r. do 50 tys. w 2012 r.

Francja: 23,4 proc. (w 2011 r. – 12,6 proc.)

Młodzi ludzie pracują na podstawie umów czasowych i nie mogą liczyć na bezpieczeństwo zatrudnienia.

Niemcy: 6,9 proc. (w 2011 r. – 6,9 proc.)

Młodym Niemcom w poszukiwaniu pracy pomagają państwo, prywatne firmy i uczelnie.

Włochy: 35,3 proc. (14,4 proc. w 2011 r.)

Na południu Włoch bezrobocie dotyka szczególnie młode kobiety. 40 proc. z nich pozostaje obecnie bez pracy.

Hiszpania: 52,9 proc. (w 2011 r. – 26,9 proc.)

Młodzi Hiszpanie masowo ucą się niemieckiego. W hiszpańskich mediach już pisze się o straconym pokoleniu, które emigruje w poszukiwaniu pracy do Niemiec i Wielkiej Brytanii.

źródło: Eurostat, lipiec 2012 r., Międzynarodowa Organizacja Pracy (ILO) i kampania Benettona „The Unemployed of the Year”

który od roku nie pracuje. – Świat dzieło się na niewolników i takich jak ja, bezrobotnych. Praca, na którą mogę liczyć, a i to, jeśli będę miał szczęście, będzie polegać na harówce 10 godzin dziennie za 550 euro na miesiąc z jednym dniem wolnym – snuje wizje João. I tłumaczy: – Skończyłem studia hotelarskie. Chciałbym pracować w gastronomii. Chodzę do restauracji, kawiarni. Czasem jest mi wstyd. Znam swoją wartość, ale czuję się trochę jak żebrak. Zasiłek już mi nie przysługuje. Korzystam z hojności brata, który pracuje w Anglii. Starcza mi na papierosy i kawę.

Polacy w kryzysie zachowują się zgoła inaczej. Przeciwiczeni w walce z bezrobociem w ostatnich dwóch dekadach i nauczeni zaradności przez rodziców, którzy musieli przetrwać okres transformacji, dziś wiedzą, że jeśli chcą dostać pracę, muszą liczyć na siebie. I w przeciwieństwie do kolegów z Europy nie mogą czekać na pomoc urzędów pracy. U nas mało kto ma prawo do zasiłku, a kiedy bezrobotny idzie zarejestrować się do pośredniaka, wypełnia jedynie formularze, po czym w wyznaczonym terminie stawia się, by potwierdzić swoją gotowość do pracy. O aktywnej pracy z bezrobotnymi czy chociaż o uzyskaniu porady doradcy zawodowego nie można nawet marzyć. Według ankietowego badania przeprowadzonego na zlecenie NBP, tylko 18 proc. bezrobotnych respondentów deklaruje, że otrzymało ofertę pracy z pośredniaka. Dlatego 60 proc. bezrobotnych szuka pracy na własną rękę.

Polska pod względem pomocy ze strony państwa dla bezrobotnych, w porównaniu z innymi europejskimi krajami, wypada szczególnie błado. W Danii istnieje rozbudowany system wsparcia dla młodych bezrobotnych. I tak uczniowie w wieku 15–17 lat są zobowiązani do przygotowania wspólnie z rodzicami, szkołą i centrum wspierania młodzieży (instytucji, która pomaga Duńczykom do 18. roku życia) planu swojej edukacji. Rodzice, których dzieci nie będą sięgają trzymać, ryzykują utratę ulg podatkowych. Ministerstwo Edukacji i Minister-

stwo Pracy stworzyły także wspólną bazę danych monitorującą edukacyjne i zawodowe losy każdego młodego człowieka.

Na pomoc duńskiego państwa mogą także liczyć starsi: ci w wieku 18–19 lat, którzy zarejestrowali się w pośredniaku, muszą w ciągu miesiąca od zgłoszenia otrzymać zindywidualizowaną ofertę pracy lub możliwość dalszej nauki. – My o takim programie możemy tylko marzyć. Niestety, w Polsce doradztwo zawodowe leży na łopatkach – przyznaje Jerzy Kędzióra, szef Powiatowego Urzędu Pracy w Chorzowie.

Los we własnych rękach

Chociaż w Polsce nie brakuje młodych zrzed, które uważają, że państwo, Świę-

ty Mikołaj czy dobra wróżka powinni im przynieść w prezencie stałą pracę w ich zawodzie, zdecydowana większość młodych jest aktywna, nawet jeśli taka oferta się nie pojawia. – Wśród młodych zgłaszających się do urzędu, przeważają ci, którzy aktywnie szukają pracy. Osoby bierne to margines – mówi Kędzióra i opowiada, że coraz częściej pojawiają się u niego absolwenci, którzy przynoszą promesę odbycia stażu w wybranym przedsiębiorstwie. – Muszę tylko wydać skierowanie i oczywiście wyłożyć na to pieniądze – tłumaczy Kędzióra. Urząd pracy za taki staż płaci około 700 zł miesięcznie.

Młodzi przyznają jednak, że zwykle trzeba się nieźle nagimnastykować,

Paweł Trzaska, producent programów telewizyjnych (m.in. „Idol”), przez trzy lata pozostawał bez pracy. W tym czasie organizował szkolenia, imprezy, kursy gotowania. I choć zarabiał, brakowało mu poczucia stabilności.

